

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Magnum Bullarium Romanum, Seu Ejusdem Continuatio

Quæ Supplementi loco sit, tum huicce, tum aliis quæ præcesserunt
Editionibus, Romanæ, & Lugdunensi ...

Complectens Constitutiones ab Innocentio XIII. & Benedicto XIII. editas

Luxemburgi, 1740

CXXXIX. Statuta pro Archiviis locorum Piorum totius Italiæ.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74724](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74724)

exempti, & non exempti in suis Ecclesiis, & extra eas prædictos Fratres, & Nuntios ad id pacifice admittere tenerentur, nec illos hac in re molestare, seu quomodolibet impedire præfumerent, & alias prout uberius continetur in ipsius Martini Prædecessoris literis desuper expeditis, tenoris, qui sequitur, videlicet.

§. 2. Martinus Episcopus servus servorum Dei. Dilectis Filiis Magistro Generali, & Fratribus Ordinis Beatae Mariae de Mercede Redemptionis Captivorum salutem, & Apostolicam Benedictionem. Sincerae devotionis affectus, quem ad Nos, & ad Romanam Ecclesiam geritis non indigne meretur, ut ad illa favorabiliter intendamus, quæ vobis fore conspicimus opportuna. Exhibita siquidem Nobis pro parte vestra petitio continebat, quod licet vos de antiquo approbata, & hæcenus pacifice observata consuetudine in Aragonia (cujus Reges Fundatores dicti Ordinis extiterunt) necnon Franciæ, Castellæ, Portugalliæ, & Navarræ Provinciis, & Comitatu Provinciæ, ac certis aliis partibus pro Charitativis elemosynarum subsidii ad Redemptionis Captivorum, & alia eidem Ordini pro tempore incumbencia onera supportanda, petendis, Fratres, aut nuntios vestros mittere consueveritis & iidem Fratres, aut nuntii absque impedimento, & contradictione quibuscumque ad id recipi, & admitti soliti sint, tamen nonnulli locorum Diocesani, & Officiales eorum, ac Religiosi exempti, & non exempti eisdem Fratres, & Nuntios ad petenda subsidia elemosynarum hujusmodi in eorum Ecclesiis admittere nolunt, quinimo eos impedire super his præsumunt. Quare pro parte vestra fuit Nobis humiliter supplicatum, ut providere vobis super hoc de opportuno remedio dignaremur. Nos igitur intendentes vos favoribus gratiosis prosequi in hac parte, hujusmodi supplicationibus inclinati volumus, & Apostolica vobis auctoritate concedimus, ut Fratres, & nuntii vestri prædicti, cum a vobis ad id missi fuerint in Provinciis, & Comitatu, ac aliis partibus hujusmodi absque difficultate, & contradictione, quibuscumque charitativa subsidia prædicta libere petere valeant, quodque Diocesani, & Officiales, ac Religiosi prædicti in eorum Ecclesiis, & extra eas eisdem Fratres, & nuntios ad id pacifice admittere teneantur. Districtius inhibentes eisdem Diocesanis, ac officialibus, & Religiosis, ut Fratres, aut nuntios antea dictos occasione quacumque super eis molestare, seu quomodolibet impedire præsumant, ac decernentes ex nunc irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ voluntatis, concessionis, inhibitionis, & Constitutionis infringere, vel ei ausu temerario contraire: si quis autem hoc attentare præsumperit, indignationem Omnipotentis Dei, & Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum. Datum Florentiæ 3. Kal. Julii Pontificatus Nostri Anno Secundo.

§. 3. Cum autem sicut Dilectus Filius Gabriel Barbastro Magister Generalis Ordinis præfati Nobis nuper exponi fecit, tam ipse, quam Dilecti Filii Fratres ejusdem Ordinis, qui adeo pio, & salutari operi, quod cæteris corporalibus misericordiarum operibus facile antecellit, & in quo uno fere omnia quasi per compendium simul exercentur omni cura, ac studio, nullique labori, & periculo parcentes assidue incumbunt, præmissa quo firmiter subsistant, & inviolabiliter serventur, Apostolicæ confirmationis Nostræ patrocinio communiri summopere desiderant. Nos ad uberes Christianæ charitatis, & pietatis fructus, quos Ordo præfatus in agro militantis Ecclesiæ jugiter proferte dignoscitur, quosque oculis Nostri Anno Jubilæi novissime elapso, quo scilicet trecenti septuaginta ex di-

versis Nationibus Fideles a misera servitute per ejusdem Ordinis Fratres recenter redempti Nobis coram exhibitum fuerunt, non sine intimo cordis Nostri solatio spectare datum est, paternæ dirigentes considerationis intuitum specialemque Gabrieli Magistro Generali, & Fratribus prædictis gratiam facere volentes, & eorum singulares personas a quibuscumque excommunicationis, suspensionis, & interdicti, aliisque Ecclesiasticis sententiis, censuris, & pœnis a Jure, vel ab homine quavis occasione, vel causa latis, si quibus quomodolibet innodata existunt, ad effectum præsentium dumtaxat consequendum harum serie absolventes, & absolutas fore censentes, supplicationibus ipsius Gabrieli Magistri Generalis nomine Nobis super hoc humiliter portectis inclinati, de Venerabilium Fratrum Nostrorum S. R. E. Cardinalium negotiis, & consultationibus Episcoporum, & Regularium præpositorum consilio, præinsertas Martini Prædecessoris literas, omniaque, & singula in eis contenta, dicta auctoritate tenore præsentium approbamus, & confirmamus, illisque inviolabilis Apostolicæ firmitatis robur adjicimus.

§. 4. Decernentes pariter ipsas præsentem litteras semper firmas, validas, & efficaces existere, & fore, suosque plenarios, & integros effectus sortiri, & obtinere, ac illis, ad quos spectat, & pro tempore quodcumque spectabit in omnibus, & per omnia plenissime suffragari, & ab illis respective inviolabiliter, & inconcussè observari: Sicque in præmissis per quoscumque Judices Ordinarios, & Delegatos, cæterosque Causarum Palatii Apostolici Auditores, judicari, & definiri debere; ac irritum, & inane, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter, vel ignoranter contigerit attentari. Non obstantibus Apostolicis, ac in Universalibus, Provincialibusque, & synodalibus Conciliis editis generalibus, vel specialibus Constitutionibus, & Ordinationibus; privilegiis quoque, Indultis, & literis Apostolicis in contrarium præmissorum quomodolibet concessis, confirmatis, & innovatis. Quibus omnibus, & singulis, illorum tenores præsentibus pro plene, & sufficienter expressis, ac ad verbum insertis habentes, illis alias in suo robore permanens ad præmissorum effectum hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque.

Datum Romæ apud S. Petrum sub Annulo Piscatoris die XIV. Junii MDCCXXVII. Pontificatus Nostri Anno Quarto.

Statuuntur nonnulla de Archivis in Italia Sedium Episcoporum, aliorumque Religiosorum Locorum erigendis, pro custodienda jurium, scripturarum ad ea pertinentium.

Hac de re pro Regno Sicilia vid. Pii V. Const. ed. 1571. Mart. 1. P. 6.

BENEDICTUS EPISCOPUS

Servus Servorum Dei. Ad perpetuam rei memoriam.

Maxima vigilantia, quam majores nostri in rerum suarum monumentis ad posterorum memoriam retinendis semper adhibuerunt, adeo testata, & passim Literis tradita est, ut nostris verbis prædicari minime egeat; nihil enim frequentius in veterum Patrum scriptis, Sacrisque Conciliorum, & Ecclesiæ Sanctionibus legitur, quam Scrinia, Tabularia, Archiva, Conditoria, & Armaria, a temporum, atque hominum injuria servandis rerum gestarum documentis, chartis, diplomatibus, Codicibus, Instrumentisque, constructa; unde fides, & veritas

Confirmatio
relatæ Con-
stitut. Marti-
ni V.

Clausula.

CXXXIX.

Dat. 14. Junii
1727. An. 4.

Exordium
ductum ab
Archivorum
Ecclesiasticorum
necessitate.

rerum ad Successorum recordationem transmitti possent. Nec tantum veteres quidem Romani Pontifices Antecessores nostri singularem hanc Providentiam in custodiendis ejusmodi Actis, & monumentis identidem ostenderunt; sed cæterarum quoque Ecclesiarum Pastoribus tantæ rei gravitas maxime innotuit, proptereaque rerum sibi creditarum Testes Literas ad instructionem futurorum summa fide servari voluerunt, quippe qui probe nossent quantæ inde utilitates manerent. E recentioribus Ecclesiasticæ Disciplinæ Reparator Insignis, Beatus Carolus Borromæus S. R. E. Cardinalis, & Archiepiscopus Mediolanensis in Concilio Provinciali I. non uni suæ, sed cæterorum etiam Antistitum Ecclesiis, Sacræ suæ Metropoli contributis, summe cavet ob illarum Jura facta testata servanda de Archivis, & Tabulariis in singulis Episcopatibus speciatim erigendis, peculiare Canones promulgari statuens, quod, & nos tam gravem, & Piam Disciplinam præ oculis habentes, olim in Concilio nostro Provinciali I. Beneventano, Deo favente, statimus, majorum exempla secuti, qui in suis Constitutionibus non solum Romæ, sed præcipue in universis Regionibus, & Civitatibus, Beati Petri Apostolorum Principis Temporalis Imperio subiectis, Archivia, & Tabularia erigi jusserunt, ne Scripturæ ad res publicas attinentes dispergerentur.

Ex neglectis Ecclesiarum Archivis multa damna proveniunt.

Can. CXXI.

Statuitur primo, ut omnes præfules Italiæ Archivis intra sex Menses construere curent.

Universa Capitula idem curent.

§. 1. Quum vero ad aures nostras rumor pervenerit, in multis Episcopatibus, & Ecclesiis rem tam providam, utilemque non sine privato, & publico damno negligi; quod nisi opportuno remedio tollere satagamus, incommoda Ecclesiarum facile in immensum crescent; Nos ex debito Pastoralis Officii Constitutionem a Pio V. Antecessore nostro pro Archivis Sedium Episcopaliū utriusque Siciliæ olim vulgatam, & fraudes, ac subreptiones Scripturarum, quæ tempore Sedium Vacantium perpetrabantur, etiam respicientes, necessarium putavimus nonnullas alias Ordinationes, & statuta his nostris Apostolicis Literis, perpetuum robor habituris, edere tenoris sequentis, videlicet.

§. 2. Ut omnes Patriarchæ, Metropolitæ, Archiepiscopi, Episcopi, & Prælati inferiores, Ordinarii Locorum, nullius Diocesis, Jurisdictionem Episcopalem exercentes, in tota Italia, eique adjacentibus Insulis, qui in suo Palatio Episcopali Locum tutum, nec cuivis facile ad eundem, pro servandis in eo Scripturis ad Dignitatem, & Jurisdictionem Episcopalem sive Ordinariam, Mensam, & Forum suæ Curia pertinentibus, non habent, statim de loco tantæ rei destinando serio cogitent, in quo loco tuto, congruo, non humescenti, unde Scripturis lapsu temporis pernicies ulla inferatur, Joculari, plutei, & armaria, recipiendis Scripturis, & Codicibus apta, secundum instructionem Italicam, inferius subjiciendam, disponantur, & diligenter clausa custodiantur. Quoad Archiva, & Tabularia olim erecta, iidem Prælati pro sua vigilantia eorundem statim sedulo recognoscant, illorum aptæ capacitati, atque ordini, juxta supradictam instructionem; ut quoad fieri potest, structura, & dispositio omnium Archivorum sit uniformis, intra sex Menses post harum publicationem, provisuri.

§. 3. Hic idem terminus sex Mensium injungitur quibuscumque Capitulis Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiarum, tam insignium, quam non insignium, ut locum opportunum, juxta modum jam indicatum disponant in aliqua mansione cathedralis vel collegiæ Ecclesiæ, ubi commode serventur, & custodiantur scripturæ, jura, & status eorundem capitulorum respicientes, Scorsum vero armarium habeatur pro scripturis, ad jura, & statum particularem Ecclesiarum cathedralium, collegiarum

attinentibus. Volumus enim, ut archiva capitulorum ab illis, quæ sunt Ecclesiarum cathedralium, & collegiarum omnino distinguantur; ideoque in prospectu, & facie sive anteriori parte cujuscumque archivi sive armarii exteriori scribatur cujusnam sit illud archivum, an scilicet Ecclesiæ, an vero capituli.

§. 4. Hæc observanda etiam præcipimus a quocumque Abbate, Priore vel Superiore regulari cujuscumque ordinis, etiam mendicantium, etiam Societatis Jesu, vel cujuscumque instituti, etiam speciali nota digni, necnon hospitali Beati Joannis Hierosolymitani, scilicet pro dispositione, constructione seu constitutione Archivi in loco apto, modo, quo supra, intra claustra propriæ Domus, Monasterii seu conventus: idemque omnino executioni mandandum curent Abbatissæ vel Priorissæ, & Superiores cujuscumque Monasterii monialium, & Sacrarum Virginum, domuumque piarum mulierum, quæ Conservatoria appellantur, quæque per hæc scripta non intendimus approbare. Similiter hæc eadem constitutio nostra in construendis, & custodiendis Archivis observetur ab Ecclesiis receptitiis, Collegiis, Seminariis, Convictibus, Congregationibus, Confraternitatibus, Hospitalibus, montibus pietatis, aliisque locis piis cujuscumque generis, & quocumque nomine censeantur, sub administratione rectorum, ministrorum, & officialium temporaneorum, sive perpetuorum existentibus.

§. 5. Omnes jamdicti Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Ordinarii locorum, & Superiores regularium utriusque sexus, ut supra postquam congeserint, & clausuræ vel dispo fuerint scripturas in archivo extracto vel extruendo, omni diligentia, & sollicitudine earumdem catalogum, & inventarium conficiendum, & cum brevi singularum scripturarum synopsis, & lemmate vel summano describendum curent, Episcopi, & Ordinarii eundem Catalogum, & inventarium a Notario seu Cancellario Curia Episcopalis vel ordinariæ, aut, eo impedito, ab alia persona, per eum substituenda, conficiantur coram se ipsis seu Vicario Generali, vel alia persona ab ipsis substituenda idemque catalogus, & inventarium ab eodem Notario seu Cancellario singulis paginis subscribatur. Catalogus vero in fine totius operis a Præfato, postquam ipse accurate, & sedulo recognoverit singulas paginas diligenter conscriptas, fideliterque a Notario seu Cancellario propriæ Curia, vel a persona ei substituta, exaratas, subscribatur. In Seminariis autem Episcopaliibus Archivum, ut supra, erigatur, & inventarium scripturarum per publicum Notarium, ab Episcopo sive Ordinario eligendum, qui non sit Cancellarius Curia Episcopalis sive ordinariæ, conficiatur coram Vicario Generali aut alia persona Ecclesiastica a prædictis Ordinariis substituenda, & coram uno ex deputatis Seminarii, ad horum beneplacitum, etiam alternis vicibus, cum subscriptione illius, qui eidem confessioni interfuerit, ut supra.

§. 6. Catalogus, & inventarium Archivi capitulorum Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiarum, per Archivistam, ut inferius dicitur, a capitulo eligendum, conficiatur coram duobus Canonicis antiquioribus, & pericioribus cathedralis, & collegiæ eo ordine & subscriptione, quam supra memoravimus. Inventarium tamen, & Catalogus Archivi Ecclesiarum Cathedralium, & Collegiarum, distincti ab Archivis Capituli, per hominem a proprio Episcopo sive Ordinario deputatum, coram Vicario Generali vel Persona Ecclesiastica, ab ipsis Ordinariis eligenda, necnon coram Canonico antiquiore Ecclesiæ Cathedralis vel Collegiæ, appositis subscriptionibus eorundem,

conficiatur,

Omnes Superiores Regulares, Collegia, & Loca pia utriusque sexus idem curent.

Secundo præcipitur, ut Catalogus Scripturarum conficiatur.

Catalogi Archivorum Cathedralium, Collegiarum, & Monasteriorum a quibus conficiendi.

conficiatur, ut supra Inventaria, & Catalogi Scripturarum, quæ in Archivis Monasteriorum, & locorum regularium servantur, eodem, quem diximus, ordine conficiantur per Archivista regularem ipsius Monasterii seu Conventus, ut inferius, eligendum, & coram Abbate vel Superiore Monasterii, & antiquiore ex Monachis regularibus Monasterii vel Conventus: qui quidem Abbas vel Superior suam subscriptionem apponere debeant.

§. 7. In Monasteriis monialium, inque domibus piis, quæ conservatoria nuncupantur, inventarium, & Catalogus conficiatur, & describatur, ut supra, per hominem ab Episcopo five Ordinario deputatum, coram proprio Monasterii confessorio, & Abbatissa vel Priorissa, five Superiore, & Vicaria.

§. 8. In Ecclesiis Conventualibus seu receptitiis, Collegiis, & Seminariis, seorsum a Seminariis Episcopalis, ut supra, memoratis, in Conventibus, Congregationibus, Confraternitatibus, Hospitalibus, montibus pietatis, aliisque locis piis, ut supra, inventarium, & Catalogus coram primo Officiali, & Camerario cum eorum subscriptione per Archivista, si ibi erit, alias per virum idoneum, ab administratoribus eorumdem locorum deputatum conficiatur.

§. 9. Hujusmodi inventarii, & catalogi, sic, ut diximus, confecti, duo exemplaria inter se prorsus similia conficiantur, quorum unum in Archivo ipso Episcopali servetur, alterum apud Prælatum Diocesis, ut supra, antiquiorem Canonicum Cathedralis vel Collegiatæ, Abbatem vel Superiorem Monasterii aut Conventus, Abbatissam vel Priorissam, aut Superiorem Monasterii monialium, & Conservatorii Rectorem, vel primum Officialem locorum piorum, respective, ut supra, ita tamen, ut præfuncti suo munere, successoribus illud tradant.

§. 10. Eadem Archiva duabus clavibus, & feris inter se diversis aperiantur; quarum una, quoad Archiva Episcopalia five Ordinariorum, a Prælato five Ordinario servabitur; altera a Cancellario seu Notario Curie Episcopalis, vel Ordinariæ. Archivi autem Seminariorum Episcopali una clavis ab Episcopo five Ordinario, altera ab Archivi præfecto, per Episcopum five Ordinarium eligendo, cum consilio deputatorum eorumdem Seminariorum, custodiatur. Archivi capituli Ecclesiæ Cathedralis vel Collegiatæ unam clavem ejusdem Archivi Præfectus servabit, aliam Canonicus antiquior.

§. 11. Ubi mos est, ut Beneficiati Ecclesiæ Cathedralis vel Collegiatæ Archivum habeant distinctum a capitulari, de more unam ejus clavem retineat Beneficiatus antiquior, alteram Beneficiatus Archivi Præfectus, five Archivista, ut inferius dicitur, eligendus. Ubi vero Beneficiatorum Archivum una cum capitulari conjunctum haberi consuevit, ejus claves juxta eandem consuetudinem retineantur; Sique ab uno ex Beneficiatis retineri consuevit, ita pariter observetur. Si vero Beneficiati carent Archivo separato, & distincto, neque scripturas ad sua jura pertinentes in Archivo capitulari conservant, tunc jubemus atque præcipimus Patriarchis, Archiepiscopis, Episcopis, & Ordinariis, ut Archivum cum armariis seorsum erigendum curent, modo superius memorato, ut scripturarum conservationi prospiciatur. Quoad vero particulare Archivum ipsius Ecclesiæ Cathedralis, & Collegiatæ, una ex ejus clavibus a Canonico ejusdem Ecclesiæ Cathedralis vel Collegiatæ, per Episcopum five Ordinarium deputando, altera vero ab ipso Episcopo five Ordinario retineatur. In Monasteriis seu Conventibus regularium una ex clavibus Archivi a Superiore Conventus, altera ab Archivista retineatur. In Monasteriis Monialium, piisque domibus,

quæ Conservatoria appellantur, una ex clavibus & Abbatissam, vel Priorem aut Superiorem localem, & altera per confessorium Monasterii aut Conservatorii custodiatur. In aliis locis supra memoratis unam Archivi clavem Rector, vel primus Officialis custodiat, alteram Archivista, ut inferius, eligendus.

§. 12. Quotannis Mensè Januarii inventario five Catalogo Scripturarum illa scripturæ adjungantur; quæ anno præcedenti confectæ vel alias neglectæ fuerunt.

§. 13. Episcopi, & Ordinarii tempore visitationis, ex præscripto Sacrosancti Concilii Tridentini faciendæ, Archivum Episcopale five ordinarium omnino visitent. Item visitent Archivum Ecclesiæ Cathedralis vel Collegiatæ, nimirum armaria, in quibus jura Ecclesiæ Cathedralis vel collegiatæ custodiunt, & Scripturas ac jura eadem recognoscant; præsentibus duobus Canonicis antiquioribus, & peritioribus capituli. Archivum scripturarum, quæ statum, & jura capituli cathedralis tantum respiciunt, pariter visitent, exploraturi, utrum scripturæ sint bene dispositæ, secundum Instructionem huic nostræ Constitutioni adjungendam, idque agant una cum duobus Canonicis antiquioribus, nec tamen possit Episcopus, five Ordinarius rimari scripturas, quæ res ejusdem Capituli respiciunt. Præterea Episcopus, five Ordinarius Archivum Beneficiatorum cum duobus ex eorum numero antiquioribus pariter visitet, diligenter observaturus, utrum hujus nostræ Constitutionis ordinationes adimpleantur. Ubi vero Beneficiatorum Archivum cum capitulari commune est, in ejus visitatione sibi adjungat duos Beneficiatos præter duos Canonicos antiquiores, ut illud pariter, ut supra dictum est, visitet.

§. 14. Episcopi, & Ordinarii, quoad Archiva Ecclesiarum, aliorumque locorum, hoc ipsum agant ad tenorem hujus nostræ Constitutionis, quam ubique observari curent, ita tamen, ut in iis locis, in quibus visitationem jure ordinario peragere possunt, eodem jure ordinario Archiva prædicta visitent. In locis vero, in quibus iidem Episcopi, & Ordinarii jure delegato visitationem peragere possunt, hujusmodi etiam jure delegato memorata Archiva explorare, & executionem eorum, quæ hac nostrâ Constitutione traduntur, promovere possint, & debeant, inque relatione sua, tempore visitationis sacrorum liminum faciendâ, separatim referant statum Archivorum. Prælati vero *Nulius*, ad visitationem sacrorum liminum non accedentes, quolibet triennio evoluta doceant Congregationem S. R. E. Cardinalium Interpretum Concilii Tridentini de statu Archivi, deque observatione hujus nostræ Constitutionis, & Cardinalis Præfectus, ubi opus fuerit, illam docere eos cogat.

§. 15. Itidem Generales, Provinciales, & Visitatores cujuscumque Ordinis, & Instituti Regularis, ut supra, in suis visitationibus, quas facient in singulis Monasteriis, & Conventibus Regularium, ac Monialium sibi subjectarum, peculiariter quærant, an singula in hac nostrâ Constitutione comprehensa, adamussim servata fuerint, ac serventur, penisque in eadem contentis, inobedientes ad observantiam, etiam juris remediis compellant. Iidem Visitatores suis Superioribus in relatione visitationis statum Archivorum in dictis Monasteriis, & Conventibus visitatis, a se repertum referant; seque executioni hujus Constitutionis, sedulo invigilasse omnino doceant: pro qua executione, ubi necessitas tulerit, Superiorum auctoritatem implorare non desinant. Immo in Capitulis Provincialibus, & generalibus Superiores Conventuum, & Monasteriorum, seu Provinciarum, de observantia hujus nostræ Constitutionis, quoad Archiva

lium, & priorum domui.

Aliorumque locorum a quibus retinenda.

Quotannis Catalogo Archivi adjungantur Scripturæ, anno præcedenti confectæ. Episcopi Archiva omnino visitent.

Visitent etiam Archiva locorum, quæ jure delegato visitant.

Visitatores Ordinum Regularium visitent Archiva.

Catalogi vero Archivorum, in Monasteriis Monialium & Locorum piorum a quibus conficiendi.

In Ecclesiis conventualibus, Collegiis, Seminariis, & Hospitalibus Catalogi iidem Archivorum a quibus conficiendi.

Præterea duo exemplaria Catalogi ejusdem conficiantur.

Archiva duabus clavibus, & feris claudantur.

Claves Archivi Beneficiatorum Cathedralium, & Collegiarum.

Monasteriorum Regularium.

Monasteriorum Monialium.

In Capitulis.

Et in Locis Archivista eligatur.

Prælati, & Superiores Scripturas Archivo inferendas curent. Ordinarii chartas inquiri curent inferendas.

Episcopus decessurus, vel ad longum tempus abiens cuiusdam inventarium Archivum tradere debeat.

Obeunte Prælate quid agendum de inventario Archivum.

erigenda, & conservanda in suis Monasteriis, seu Conventibus, rationem hujusce rei exigant.

§. 16. In singulis Capitulis Cathedralium, seu Collegiatarum quotannis inter cæteros Officiales, Archivista ex corpore Capituli eligatur. Idem pariter de Monacho, seu Religioso in Monasteriis, seu Conventibus Regularium agatur, ubi cæteri Officiales a Conventualibus, sive a Superioribus eliguntur, qui facultatem habeant eligendi Officiales eorumdem Monasteriorum, sive Conventuum. In reliquis Locis Piis, sive Confraternitatibus, superius memoratis, ubi adest Collegium, inter cæteros Officiales, ab eo eligi solitos omnino eligatur Archivista pro fidei custodia dictorum, respective, Archivorum. Ubi vero non eliguntur Officiales ab Ordinario, vel deest Collegium, eos electurum, atque homo, Archivista muneris capax, tunc Rector dicti loci pii custodiat Archivum, vel aliquem virum probum, & fidelem pro ejusdem custodia deputet.

§. 17. Prælati, sive utriusque sexus Superiores suæ Ecclesiæ scripturas Archivo inferendas curent, secundum instructionem, inferius recitandam.

§. 18. Ordinarii priusquam inventarium Archivum sui concinnandum curaverint, sedulo inquirant chartas scripturasque usurpata alio distractas, atque dispersas; quod præsertim, se de vacante, contingere solet; & quæcumque necessaria remedia adhibeantur, ut eadem scriptura Archivo restituantur, vel ubi lateant, manifestetur. Qui non sunt ordinarii, coram ordinariis auxilium judicarium præstantibus, agant pro scripturarum recuperatione, inque Archivum suum translatione.

§. 19. Decessurus vel ad longum tempus extra Diocesim abiens Episcopus, Prælati, sive Ordinarius inventarium scripturarum Archivum, suo sigillo obsegnatum, teneatur omnino dare proprio Confessario, aut alicui Superiori Regulari ejusdem Civitatis cum syngrapha receptionis tradatur, juxta memoratam Pii V. Prædecessoris nostri Constitutionem. Superior autem novo electo Episcopo seu Ordinario, vel antiquo illuc redeunti, idem inventarium tribuat, restituta syngrapha receptionis Superiori. Si tamen obitus jamdicti confessarii vel Superioris ante novi Episcopi, seu Ordinarii electionem, sive reditum supradictum evenerit, tunc inventarium, & syngrapha memorata confessariis eorum, respective, adhibita simili cautione, tradantur, & executioni demandetur quod ipsi, morte præventi, adimplere nequiverint.

§. 20. Obeunte Prælate, capitulum antequam ad Vicarii capitularis electionem deveniat, diligenter inquirat, an inventarium scripturarum archivum episcopalis, quod penes se servare debebat, reperiat, agnoscatque, an impleta fuerit prædicta nostra dispositio, qua traditio inventarii, proprio confessario faciendâ, discernitur, ut superiori regulari tribuatur: quod inventarium si repertum fuerit, capitulum illud superiori regulari, ab eo tute & fideliter usque ad novi Prælati electionem custodiendum, tradere teneatur. Si autem idem inventarium repertum minime fuerit, neque constiterit, fuisse traditum modo, quo supra; tunc debeant duo antiquiores canonici archivum claves penes se suscipere, idemque archivum coram duobus testibus presbyteris non capitularibus, suis propriis sigillis exterius munire, ita ut clavibus minime referari possit. Nec capitulum vel Vicarius capitularis ejusdem archivum sigilla dirumpere, aut referare audeant aut possint, nisi prius iidem duo canonici antiquiores, fractis sigillis & aperto archivum coram duobus presbyteris non capitularibus, scripturas ipsas contulerint cum inventario authentico, quod juxta

nostram hanc dispositionem in eodem archivum servandum est. Si vero minime repertum fuerit inventarium in archivum, jamdicti duo canonici teneantur manu publici notarii accurate duplex inventarium scripturarum archivum, ut supra, conficere, quorum unum in archivum servetur, alterum Superiori regulari, ut supra, tradatur: alias si hujus nostræ Constitutionis & dispositionis transgressores extiterint, & archivum referare præsumserint, præter poenas generales, inferius imponendas, tam capitulum, quam Vicarius capitularis obstricti sint cuicumque detrimento, quod inde evenire contigerit, parti & Fisco ob scripturas, ex archivum subreptas; necnon aliis poenis, arbitrio successoris Episcopi sui ordinarii subiaceant.

§. 21. Post obitum Episcopi, claves archivum apud duos Canonicos, a capitulo deputandos, remaneant, nec Commissario Apostolico, sede vacante, ullo pacto tradantur: sed tantum permittatur, ut ille una cum canonicis deputatis, in archivum scripturam aliquam, suæ commissioni necessariam, scrutari possit: inde tamen nullam transferat; cum novus Episcopus a capitulo scripturarum ex archivum episcopali translaturum, omniumque ad ecclesiam, seu mensam episcopalem pertinentium, rationem exigere debeat, ex Concilio Tridentino sess. xxiv. cap. xvi. de Reformatione.

§. 22. Ex archivum non liceat efferre scripturas sine Prælati vel Superioris facultate illas exscribendi, easdemque post triduum in suum locum restituendi, ubi syngrapha receptionis, triduo tempore limitata, reponatur. Hanc syngrapham scripturas recipiens, sua manu in codice ad hoc retinendo in eodem archivum, subscribat; ordinarii tamen locorum reservata facultate prorogationis temporis, quæ moderate concedatur.

§. 23. Ad processus quacumque occasione postulante facile inveniendos, volumus, ut Notarii, Tabelliones, & Actuarii unius mensis spatium ab expeditione causarum, Archivista eodem processus quoscumque, criminales, civiles, & quacumque rem continentes, Ecclesiasticam vel temporalem, tradere teneantur, per eum in Archivum reponendos atque servandos: quos pariter inventario scripturarum singularum recensere sub poena transgressoribus privationis officii, & futuræ ad id obeundum inhabilitatis, præter alias poenas, in hac Constitutione sancitas. Ubi Archivistas, & Scripturarum custodes mutari contigerit, hi successoribus suis omnes scripturas, per publicum documentum inde confectum, exhibeant; alias hi æque ac successores de scripturis deficientibus rationem reddant.

§. 24. Denique, ut prospiciatur conservationi scripturarum, ad Ecclesiam, Parochias, capellanas, Altaria, loca pia, & causas quoque pias pertinentium, quæ per collationem vel nominationem seu præsentationem Canonicam, vel quocumque alio modo reguntur, & administrantur virum Ecclesiasticum vel Secularem, non vero per Collegium, & propterea difficilius est Archivum, secundum jamdictam Instructionem formatum constituere, volumus, ut Ordinarii in suis visitationibus pro suo arbitrio, & prudentia eidem scripturarum conservationi provideant, erectionem Archivum fieri mandantes, regulasque præscribentes, quas rei aptiores fore cognoverint, subjunctæ Instructioni se conformare pro opportunitate curantes.

§. 25. Omnium, & singulorum hætenus expostitorum executionem sub præcepto Sanctæ Obedientiæ quibuscumque, ut supra, personis, respective, injungimus, ab iisque servari volumus, & mandamus; immo rursus Patriarchis, Metropolitanis, Archiepiscopis, Episco-

Mortuo Episcopo quid de Archivum clavibus agendum.

De Scripturis ex Archivum extrahendis.

Processus tradendi Archivum, qui Successoribus suis Scripturas exhibeat.

Ordinarii provideant conservationi Scripturarum Parochiarum, & Locorum Piorum.

Prædictorum omnium executio sub certis poenis demandatur.

po, aliisque ordinariis, habentibus usum Pontificalium, sub pœna suspensionis ab eorum usu, arbitrio Summi Pontificis; Capitulis autem Ecclesiarum Cathedralium, & Collegatarum sub pœna interdicti; reliquis Ecclesiasticis secularibus in sacris constitutionibus sub pœna suspensionis a divinis: Regularibus utriusque (sexus, suspensionis ab officio, & privationis vocis activæ & passivæ; secularibus sub pœna excommunicationis majoris; quarum censurarum, & pœnarum absolutio, & relaxatio reservetur Romano Pontifici.

Prælati current hac observari.

§. 26. Curent propterea universi Prælati prædicti, & Superiores Regulares omni diligentia qualibet hac nostra Constitutione contenta, undèquaque observari, ad avertendum præjudicium grave, quod imminere posset Ecclesis ex occultatione jurium, pro quorum custodia, & conservatione ipsi pro viribus laborare tenentur ex onere assumpto in ipso limine receptionis suæ dignitatis, & muneris: proindeque inobedientes, nedum juris remediis ad observantiam eorum, quæ hac Constitutione vulgantur, cogere possint, sed debitæ pœnis in eos, qui muneris suo deerint, animadvertere non omittant.

Hæc litteræ perpetuo valide sint.

§. 27. Decernimus autem, easdem præsentibus de subreptionis vel obreptionis, aut nullitatis vitio seu intentionis nostræ, vel quovis alio defectu notari, impugnari, infringi, invalidari, aut in jus vel controversiam vocari nunquam posse; sed illas semper perpetuo validas, & efficaces fore, suosque plenarios effectus fortiri: atque ita per quoscumque iudices, etiam Causarum Palatii Apostolici Auditores, & Cameræ Clericos, ac S. R. E. Cardinales, sublata eis, quavis aliter iudicandi vel interpretandi facultate, & auctoritate, iudicari, & definiti debere; irritum quoque, & inane decernimus, si secus super his a quoquam quavis auctoritate scienter vel ignoranter contigerit attentari.

Clausulæ de registoria.

§. 28. Non obstantibus quibuscumque Constitutionibus Apostolicis de non tollendo jure quæsito, & quorumvis Capitulorum, Ecclesiarum, Monasteriorum, aliorumque piorum locorum, etiam juramento, confirmatione Apostolica, vel quavis firmitate alias roboratis statutis, & consuetudinibus; privilegiis quoque, indultis, & Litteris Apostolicis, exemptionibus, immunitatibus, a Nobis, & Prædecessoribus nostris sub quibuscumque tenoribus, & formis, & cum quibusvis clausulis, & decretis, quomodolibet concessis, ac in futurum concedendis. Quibus omnibus, etiam si de illis, illorumque totis tenoribus specialis, specifica, & expressa mentio habenda foret, tenores hujusmodi præsentibus pro sufficienter expressis habentes, illis in suo robore alias permanentibus, hac vice dumtaxat specialiter, & expresse derogamus, cæterisque contrariis quibuscumque. Volumus autem, ut earumdem præsentium exemplaribus manu, & sigillo cujusvis publici Notarii, vel alterius personæ, in Ecclesiastica dignitate constitutæ munitis, eadem prorsus fides in iudicio, & extra adhibeatur, quæ præsentibus ipsis adhiberetur, si forent exhibitæ, vel ostensæ.

Nemo hanc Constituti. infringere audeat.

§. 29. Nulli ergo omnino hominum liceat hanc paginam nostræ institutionis, voluntatis, mandati, statuti, & ordinationis infringere, vel ei ausu temerario contraire. Si quis autem hoc attentare præsumserit, indignationem omnipotentis Dei, ac Beatorum Petri, & Pauli Apostolorum ejus se noverit incursum.

Datum Romæ apud Sanctum Petrum Anno Incarnationis Dominicæ millesimo septingentesimo vicesimo septimo XVIII. Kal. Julias, Pontificatus Nostri Anno IV.

Statuuntur nonnulla, ac quædam indulgentur facultates pro bono regimine Congregationis Avenionen. Clericorum Sæcularium Doctrinæ Christianæ; necnon Indulgentiæ quædam conceduntur.

Alia hujus Const. ed. 1725, Sept. 28 P. 2. prædictæ Congregatio Avenionensis unita fuit Congregationi Neapolitanæ.

BENEDICTUS PAPA XIII.

Ad futuram rei memoriam.

Credita Nobis Cœlitus dispensationis ratio exigit, ut paternam Christifidelium quorumlibet præsertim Christianæ pietatis, & charitatis operibus ad procurandam suam, & proximi salutem assidue incumbendum curam gerentes, illorum statui, & felici regimini quantum Nobis ex alto conceditur, consulere jugiter studeamus.

§. 1. Alias siquidem Nos Congregationem Clericorum Sæcularium Doctrinæ Christianæ, quæ in Regno Neapolis consistebat alteri eorundem Clericorum Sæcularium Congregationi in Civitate nostra Avenionen. institutæ perpetuo univimus, ita ut deinceps unica foret congregatio Avenionen. nuncupanda in diversas Provincias distincta pro cujus salubri directione plures ordinationes edidimus, eique varia privilegia, & gratias tum Spirituales, tum temporales concessimus, & alias prout in nostris in simili forma Brevis die 28. Septembris 1725. expeditis literis, quarum tenorem præsentibus pro plene, & sufficienter expresso, ac de verbo ad verbum inserto haberi volumus plenius continetur.

§. 2. Nunc autem Nos eandem Congregationem sic unitam, quo firmiter subsistat, ac majora in dies suscipiat incrementa, novis, & amplioribus favoribus, & gratiis prosequi, ejusque bono regimini, & tranquillitati prospicere volentes, motu proprio, ac ex certa scientia, & matura deliberatione nostris, de que Apostolica potestatis plenitudine harum ferie benigne indulgemus, ut Præsides capitulorum Generalis, & Provincialium ejusdem Congregationis illorum vocales ab Ecclesiasticis censuris occultis ad ipsorum Capitulorum validitatem, & in foro conscientie dumtaxat absolvere, ac tam Capitulum Generale numerum illius vocalium pro tempore minuere, servata tamen inter Provincias æqualitate, quam Præpositi Provinciales de suorum consiliariorum consensu, ac annuente Definitorio Rectores Domorum, seu Collegiorum dictæ Congregationis, ubi ejusmodi Domum, seu Collegiorum necessitas, vel utilitas exegerit, de unius Domus, seu Collegii regimine ad alterius Domus, sive Collegii ejusdem Provincie Gubernium ad tempus, quo dicti Rectores in eorum muneribus durare solent, pariter duraturum transferre, attenta vero reddituum Provincie Romanæ dictæ Congregationis præsertim in præfato Regno Neapolis, tenuitate, quæ tempore unionis ejusmodi non satis innotuerat, & ad parcendum ingentibus sumptibus, quos vix ad præfens suscipere posset, ut vocales ejusdem Provincie Procuratores, qui eorum nomine, ac pro eis Capitulis generalibus, & Provincialibus interveniant, deputare, ita tamen, ut nemo quovis titulo, vel prætextu pliusquam duo suffragia in eisdem Capitulis habere, & ferre possit, & si quis a duobus, vel pluribus vocalibus in Procuratorem deputari contigerit, pro eo ex Constituentibus, qui majori dignitate præcellet, & si

CXL.

Dat. 14. Jun. 1727. An. 4.

Exordium.

Alias ab hoc Pontifice prædictæ Congregationi unita fuit altera Congregatio Regni Neapolis.

Indulgentur prædictæ facultates nonnullæ.